

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Suomen Tieviranomaisen rooli liikenneturvallisuustyössä

Jussi Kailasto

Liikenneryhmän päällikkö

Kaakkois-Suomen Elinkeino, Liikenne ja

Ympäristökeskus

6.11.2013

Liikenneturvallisuus nähdään tärkeänä

- EU:n WHITE PAPER

"European transport policy for 2010 : time to decide"

→ liikennekuolemien puolittamistavoite vuoteen 2010 mennessä

- Suomessa laadittiin jo kolmas liikenneturvallisuuden 5-vuotishjelma vuoden 2010 lopulla, Tavoitteet todeksi, tieliikenteen turvallisuussuunnitelma -2014

→ liikennekuolemien määrä alle 40 / milj. v 2014

→ liikennekuolemien määrä alle 24 / milj. v 2020

Liikenneturvallisuustyö Suomessa

- Liikenneturvallisuustyö on tavoitteellista.
 - Liikenneturvallisuustyötä ohjaavat:
 - EU WhitePaper
 - Tieliikenteen turvallisuussuunnitelma -2014 asti
 - Hallituksen liikennepoliittinen selonteko 2012-2022
 - Liikenne- ja viestintäministeriön Liikennevirastolle asettamat määrälliset tavoitteet
 - Alueellisten ELY-keskusten liikenneturvallisuustavoitteet
- Kaikkia tavoitteita seurataan ja niistä raportoidaan säännöllisesti eri viranomaistasoilla

Tieviranomaisen liikenneturvallisuustyön historiaa

- Liikenneonnettomuuksien tilastointi aloitettiin v. 1967 ja alueorganisaatioihin nimitettiin liikenneturvallisuusinsinöörit
- Onnettomuustilastoinnin avulla selvitettiin mm. mustia pisteitä
- 1970-luvulla käynnistyivät liikenneympäristön parantamistoimet
- Noin 15-20 % rakentamiseen varatuista määrärahoista suunnattiin pieniin turvallisuuden parantamistoimiin
 - Liittymien parantamisia ja väistämisvelvollisuuksien tarkistamisia
 - Kevyen liikenteen väyliä ja eritasoja
 - Tien geometrian parantamista
 - Rautateiden tasoristeysten varustaminen turvalaitteilla ja valaiseminen
 - Uusia liikennemerkkejä ja ajoratamerkintöjen tehostamine

Tieviranomaisen liikenneturvallisuustyön historiaa

- 1980-luvulla aloitettiin alueellinen liikenneturvallisuustyö jossa sidosryhmien, Poliisin ja kuntien kanssa laadittiin kuntiin liikenneturvallisuussuunnitelmia
 - Mustat pisteet
 - Kuntien liikenteelliset ongelmat ja niiden parantaminen
 - Toimenpideluettelot kuntien ja Tiehallinnon toimenpiteistä
 - Suunnitelmien toteutumisen vuosittainen seuranta

Tieviranomaisen liikenneturvallisuustyön historiaa

- 1990-luvulla jatkettu liikenneturvallisuussuunnitelmien tekoa ja vanhojen suunnitelmien päivittämistä
- Uutena toimintatapana liikenneturvallisuuden Koulutus-, Valistus-, ja Tiedotussuunnitelmien teko kunnissa ja liikenneturvallisuustyön vieminen kuntaorganisaatioiden päivittäiseen työskentelyyn
- 2000-luvulla siirrytty mm. seudullisten useamman kunnan yhteisten liikenneturvallisuussuunnitelmien tekoon
- Liikenneturvallisuustoimijat, liikennejärjestelmätyön ja liikenneturvallisuustyön tiivistäminen

2000-luvulla toteutettuja liikenneturvallisustoimenpiteitä

- **Talvinopeusrajoituksia tarkistettu (Suomessa suuri osa päätieverkosta talvella 100 km/h => 80 km/h)**
- **Automaattivalvontaa päätiestölle v. 2012 loppuun mennessä 3000 km (23% päätieverkosta)**
- **Kapeiden teiden rajoituksia 100 km/h - > 80 km/h**
- **Uudenlaisia palautetta antavien tiemerkinntöjen käyttö**
 - **Täristäviä keski- ja reunaviivoja pääteille**
 - **Leveitä keskialuemerkinntöjä**
- **Keskikaiteellisten tietyyppien rakentaminen alkaa**

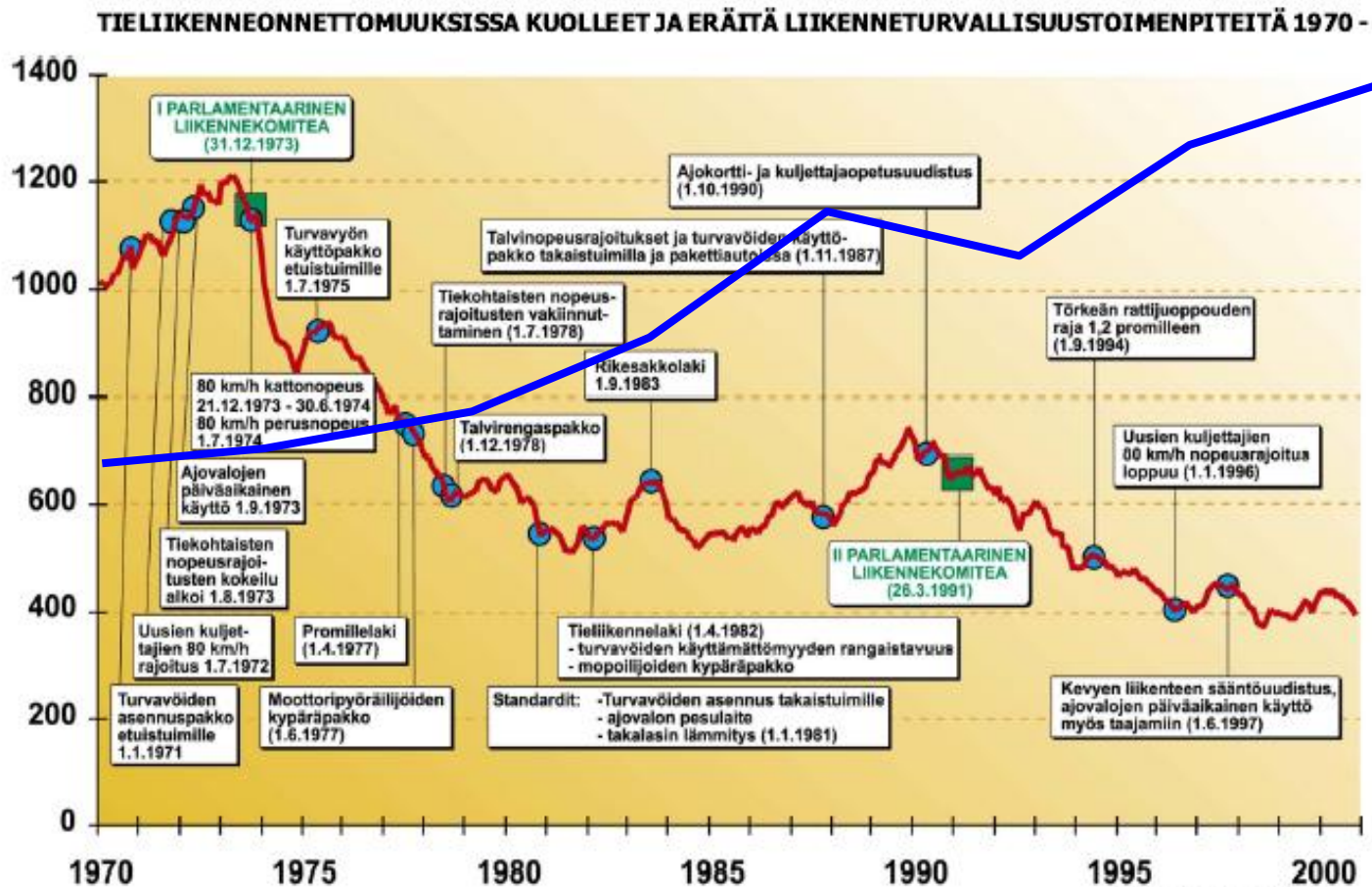

Tienkäyttäjään vaikuttaminen

- Suuriin massoihin kohdistuva koulutus ja valistus vahvasti Liikenneturvan työtä, aluetasolla vahvassa yhteistyössä tieviranomaisen kanssa
- Sidosryhmäyhteistyötä
 - Liikenneturva
 - Liikennevirasto
 - (Lääninhallitukset, tämä jää pois)
 - Kunnat
 - Poliisi
 - SKAL, (Suomen kuljetus ja logistiikka)

Liikenneturvallisuus on pitkäjänteistä työtä

Suomen tilanne kohtuullisen hyvä

maa	vuosi	kuolleet	miljoonaa asukasta	kuolleita / 100 000 asukasta
Ruotsi	2004	480	9,0	5,3
Alankomaat	2004	881	16,3	5,4
Norja	2004	259	4,6	5,7
Iso-Britannia	2004	3 368	60,0	5,6
Japani	2004	8 492	127,7	6,6
Tanska	2004	369	5,4	6,8
Sveitsi	2004	510	7,4	6,9
Saksa	2004	5 842	82,5	7,1
Suomi	2004	375	5,2	7,2
Islanti	2004	23	0,3	7,8
Australia	2003	1 621	20,1	8,1
Irlanti	2004	379	4,2	8,9
Kanada	2003	2 766	31,6	8,8
yhteensä EU-15	2003	37 286	381	9,8
Venäjä	2006	36 000	143	25

Suomen tavoite on haastava, mutta saavutettavissa

Kärkihankkeet liikenneturvallisuuden parantamiseen

Liikenneturvallisuuden kymmenen vastuullisuuden teesiä ovat:

- 1) Parantaa valvontaviranomaisten mahdollisuutta puuttua päihtyneiden kuljettajien toimintaan.
- 2) Ennalta estää rattijuopumuksia ja edistää alkolukon käyttöä.
- 3) Käynnistää alle 25-vuotiaiden rattijuopumuksesta epäiltyjen päihdetilanteen kartoitus.
- 4) Käynnistää liikennevalvonnan kehittämisohjelma vuosille 2013-2015.
- 5) Kehittää ja lisää automaattista liikennevalvontaa.
- 6) Parantaa suojatieturvallisuutta.
- 7) Parantaa suunnitelmallista ja poikkihallinnollista liikenneturvallisuussuunnittelua.
- 8) Kehittää ajoterveyden arviointijärjestelmä.
- 9) Käynnistää tieliikennelain kokonaisuudistus.
- 10) Selvittää ajo-oikeuden virhepistejärjestelmän käyttöönottoa.

- *Tieliikenteen turvallisuus 2010-2014 raportissa esitetyt toimenpiteet vähentävät yhteensä noin 40 liikennekuolemaa vuodessa vuoteen 2014 mennessä*

Kärkihankkeet sisältävät monia toimia

- Jalankulku- ja pyöräilyonnettomuuksien vähentäminen
 - taajamissa 40 km/h nopeusrajoitukset, asuntoalueilla jopa 30 km/h
 - liikennekasvatusta kouluihin, lisää turvallisuuskampanjoita
 - polkupyöräkypärän ja heijastimen käytön tehostaminen

Kärkihankkeet sisältävät monia toimia

- Pääteiden kohtaamisonnettomuuksien vähentäminen
 - Vaarallisten tieosuuksien varustaminen keskikaiteilla
 - Palautetta antavien tiemerkitöjen lisääminen
- Nopeuksien hillitseminen
 - Automaattinen kameravalvonta
 - Uutta teknologiaa valvontaan esim. Gps
 - Ajantasaisen liikennetiedon tuottaminen, kiire pois

Kärkihankkeet sisältävät monia toimia

Päihdeonnettomuuksien vähentäminen

- alkolukon käytön laajentaminen

■ Ammattiliikenteen onnettomuuksien vähentäminen

- valvonnan lisääminen (mm. lepoajat, ajonopeudet, ylipainot)
- kuljettajakoulutuksen kehittäminen

■ Onnettomuuksien seurausten lieventäminen

- turvavöiden käytön tehostaminen
- (käyttömuistutin/ajonesto)
- tieympäristön "pehmentäminen" (kaiteet, luiskat)
- autojen passiivisen kolariturvallisuuden kehittyminen

Ohjelman toteuttamisen ja vaikuttavuuden seuranta

- Hallinnossa seurataan ohjelmille ja toimenpiteille asetettujen tavoitteiden toteutumista tuottamalla määräajoin selontekoja tuloksista
- Ohjelman toteuttamiseen osallistuvien organisaatioiden toimintaa ja sen tuloksellisuutta kuvataan kunkin toimijan keskeisiin vastuisiin liittyvillä indikaattoreilla

Onnettomuusmäärien vähentämistavoite

- Onnettomuusmäärien vähentäminen tapahtuneina onnettomuuksina
- Onnettomuuksien vähenemistä seurataan Liikenneviraston ja LVM:n välisessä tulosohjauksessa henkilövahinko-onnettomuuksien vähentämistavoitteena

Liikenneturvallisuusauditointi

- Mahdollinen EU-tasoinen vaatimus käydä nykyistä tieverkkoa läpi säännöllisesti => Nykyverkon auditointi
- Uusien tiehankkeiden auditointimenettely
- Eri suunnitelmavaiheissa
 - Yleissuunnitelma
 - Tiesuunnitelma
 - Rakennussuunnitelma
 - Rakentamisen aikana
 - Käyttöönotossa
 - noin vuosi hankkeen käyttöönoton jälkeen
- Tarkastus kaikkien eri kulkumuotojen näkökulmasta eri vuodenaikoina ja valaistusolosuhteissa

Käytössä olevia tai kehitteillä olevia toimenpiteitä, joilla vaikutusta liikenneturvallisuuteen

- Liikenteen ohjauksen ja hallinnan telemaattiset keinot
- Matka-aikavalvonta
- Kameravalvonnan tehostaminen
- Ajantasaisen liikenneinformaation lisääminen
- Vaihtuvien nopeusrajoitusten järjestelmät

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Kiitoksia!

Lisätietoja:

Jussi.Kailasto@ely-keskus.fi